

RJEŠENJE SUDA

5. ožujka 1986. (*)

U predmetu 69/85,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Upravni sud u Frankfurtu, Njemačka), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Wünsche Handelsgesellschaft GmbH & Co., sa sjedištem u Hamburgu,

i

Savezne Republike Njemačke, koju zastupa Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft (Savezni ured za prehranu i šumarstvo), Frankfurt am Main,

o valjanosti presude Suda od 12. travnja 1984. i o valjanosti članka 1. Uredbe br. 3429/80 (zaštitne mjere koje se primjenjuju na uvoz konzerviranih gljiva),

SUD

u sastavu: Mackenzie Stuart, predsjednik, U. Everling, K. Bahlmann i R. Joliét (predsjednici vijeća), G. Bosco, T. Koopmans, O. Due, Y. Galmot, C. Kakouris, T. F. O'Higgins i F. Schockweiler, suci,

nezavisni odvjetnik: G. F. Mancini,

tajnik: P. Heim,

saslušavši nezavisnog odvjetnika,

donosi sljedeće

RJEŠENJE

- 1 Rješenjem od 21. veljače 1985., koje je Sud zaprimio 15. ožujka 1985., Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Upravni sud u Frankfurtu) uputio je Sudu nekoliko prethodnih pitanja, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, o valjanosti presude Suda od 12. travnja 1984. (Wünsche Handelsgesellschaft/Savezna Republika Njemačka, predmet 345/82, Zb., str. 1995.) i o valjanosti članka 1. Uredbe Komisije br. 3429/80 od 29. prosinca 1980. o donošenju zaštitnih mjera koje se primjenjuju na uvoz konzerviranih gljiva (SL L 358, str. 66.).

- 2 Ta su pitanja postavljena u okviru istog sudskog postupka, između istih stranaka u glavnom postupku, u okviru kojeg je bio upućen zahtjev za prethodnu odluku na temelju kojeg je 12. travnja 1984. bila donesena gore navedena presuda.
- 3 Na temelju članka 1. Uredbe Komisije br. 3429/80, svako stavljanje konzerviranih gljiva iz tarifnog podbroja 20.02 A zajedničke carinske tarife u slobodni promet unutar Zajednice u količinama koje premašuju količine utvrđene tom uredbom podlijegalo je u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 1981., u smislu „zaštitne mjere”, ubiranju dodatnog iznosa od 175 ECU na 100 kg neto.
- 4 Glavni postupak bio je pokrenut zbog toga što društvo Wünsche nije bilo izuzeto od plaćanja dodatnih iznosa kako je to zatražilo i zbog toga što je nadležno nacionalno tijelo temeljilo svoju odluku na gore navedenoj Uredbi Komisije br. 3429/80.
- 5 Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Upravni sud u Frankfurtu), pred kojim je bio pokrenut postupak, izrazio je svoje sumnje u valjanost članka 1. te uredbe iz sljedećih razloga:
 - društvo Wünsche je podnoseći službene statističke podatke pokazalo da nisu ispunjeni uvjeti utvrđeni osnovnim uredbama Vijeća za donošenje zaštitnih mjera od strane Komisije, a to je neposredna opasnost od ozbiljnog poremećaja na tržištu konzerviranih gljiva. Stoga je nacionalni sud zatražio od Suda da ispita jesu li ti uvjeti ispunjeni ili da mu pruži smjernice o tom pitanju;
 - Komisija nije bila ovlaštena za donošenje zaštitnih mjera osim onih predviđenih Uredbom br. 521/77 od 14. ožujka 1977. (SL L 73, str. 28.) koje su, prema mišljenju nacionalnog suda, u njoj iscrpno navedene.
- 6 U gore navedenoj presudi od 12. travnja 1984. Sud je odlučio sljedeće:

„Razmatranjem pitanja koje je bilo upućeno Sudu nije otkriveno ništa što bi moglo utjecati na valjanost Uredbe Komisije br. 3429/80.”
- 7 Spis koji je podnesen Sudu pokazuje da je Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Upravni sud u Frankfurtu) zatražio od društva Wünsche da dostavi svoje očitovanje o toj presudi. Wünsche je smatrao da ona sadržava ozbiljne povrede prava i da stoga ne može biti obvezujuća.
- 8 U tim je okolnostima Verwaltungsgericht (Upravni sud) odlučio ponovno prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeća prethodna pitanja:
 - „1. Krše li se presudom prvog vijeća Suda Europskih zajednica od 12. travnja 1984. (predmet 345/82) opća načela prava Zajednice, posebno načelo prava na pošteno suđenje ili načelo podjele nadležnosti (Grundsatz des gesetzlichen Richters), budući da:
 - (a) Sud nije uzeo u obzir argumente tužitelja u dijelu koji se odnosi na osporavanje točnosti statističkih podataka koje je koristila Komisija i, posebno, nije bio izveden nikakav dokaz; i

- (b) Sud je proveo istragu o činjenicama koja je u nadležnosti suda koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku?

Ako je odgovor na prvo pitanje negativan:

2. Treba li navedenu presudu tumačiti na način da se člankom 14. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 516/77 od 14. ožujka 1977. o zajedničkoj organizaciji tržišta proizvoda prerađenih od voća i povrća (SL L 73, 21.3.1977.):

- (a) Komisiji, u vezi s pitanjem postoji li poremećaj na tržištu, dodjeljuje diskrecijsko pravo kojim joj se dopušta ne samo ocjenjivanje statističkih podataka nego također i odlučivanje o njihovoj istinitosti;

ili

- (b) podrazumijeva da službeni statistički podaci koje nadležne vladine agencije država članica dostavljaju Komisiji radi praćenja stanja na tržištu i, prema potrebi, donošenja zaštitnih mjera, ne podliježu sudskom nadzoru?

Ako je odgovor na drugo pitanje potvrđan:

3. Je li članak 14. stavak 2. Uredbe (EEZ) br. 516/77, kako je tumačen u presudi od 12. travnja 1984., ništavan zbog toga što je u suprotnosti s pravilima prava Zajednice višeg stupnja, posebno s načelom da uprava podliježe zakonu (vidjeti pitanje 2. točku (a)) ili s načelom da osobe imaju pravo na sveobuhvatnu pravnu zaštitu (vidjeti pitanje 2. točku (b))?

Ako je odgovor na prvo ili na treće pitanje potvrđan:

4. Je li za sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku presuda Suda donesena u vezi s istim postupkom u skladu s člankom 177. Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice obvezujuća čak i ako je ta presuda:

u suprotnosti s načelom prava na pošteno suđenje ili načelom raspodjele ovlasti

ili

se temelji na pravnoj osnovi koja nije valjana?

Ako je odgovor na četvrto pitanje negativan:

5. Je li članak 1. Uredbe Komisije (EEZ) br. 3429/80 od 29. prosinca 1980. o donošenju zaštitnih mjera koje se primjenjuju na uvoz konzerviranih gljiva (SL L 358, 31.12.1980., str. 66.) valjan?"

- 9 Iz teksta rješenja nacionalnog suda proizlazi da on u pitanjima od 1. do 3. pita Sud je li njegova presuda od 12. travnja 1984. nevaljana, da u pitanju 4. pita Sud je li, u slučaju potvrđnog odgovora, presuda ipak obvezujuća za nacionalni sud i, naposljetku, da u

pitanju 5. ponovno pita Sud je li članak 1. gore navedene Uredbe Komisije br. 3429/80 valjan.

Prva tri pitanja

- 10 S obzirom na sadržaj tih pitanja valja ispitati potpada li presuda Suda kojom se donosi prethodna odluka u akte institucija Zajednice koji podliježu prethodnom postupku za ocjenu valjanosti na temelju članka 177. i je li Sud nadležan odlučivati o tim pitanjima.
- 11 Nadležnost Suda u ovom predmetu treba ocijeniti s obzirom na sve odredbe članka 177. Ugovora o EEZ-u i s obzirom na podjelu ovlasti između nacionalnih sudova i Suda propisanu tim člankom.
- 12 Kao što je Sud već naveo, cilj sudske suradnje između nacionalnih sudova i Suda, na temelju članka 177., jest osiguravanje primjene prava Zajednice na ujednačen način u svim državama članicama (presuda od 1. prosinca 1965., *Schwarze/Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel*, predmet 16/65, Zb., str. 1151.).
- 13 Iz toga proizlazi da se presudom, u kojoj Sud odlučuje u prethodnom postupku o tumačenju ili valjanosti nekog akta institucije Zajednice, pravomoćno odlučuje o jednom ili više pitanja prava Zajednice i da je ona obvezujuća za nacionalni sud pri donošenju odluke u glavnom postupku.
- 14 Osim toga valja istaknuti da su u člancima od 38. do 41. Statuta Suda iscrpno navedeni izvanredni pravni lijekovi na temelju kojih je moguće osporavati pravomoćnost presuda Suda te da s obzirom na odsutnost stranaka u tom postupku te odredbe nisu primjenjive na presude donesene u prethodnom postupku.
- 15 Međutim, mjerodavnost prethodne odluke ne sprječava nacionalni sud na koji se ta odluka odnosi da smatra nužnim ponovno uputiti predmet Sudu prije donošenja odluke o glavnom sporu. U skladu s ustaljenom sudskom praksom ovakvo pravno sredstvo može biti opravdano kada nacionalni sud ima poteškoća s razumijevanjem ili primjenom presude, kada postavi Sudu novo pravno pitanje ili kad mu podnese nove elemente za razmatranje koja bi mogla navesti Sud da drukčije odgovori na ranije postavljeno pitanje. Međutim, ovlast za ponovno upućivanje pitanja Sudu ne može osporiti valjanosti već donesene presude jer bi se time dovela u pitanje podjela ovlasti utvrđena člankom 177. Ugovora.
- 16 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da prethodna odluka Suda ne potpada u akte institucija Zajednice koji podliježu prethodnom postupku za ocjenu valjanosti na temelju članka 177., te da stoga Sud nema nadležnost odlučivati o prva tri postavljena pitanja.

Četvrto i peto pitanje

- 17 Budući da je četvrto pitanje postavljeno samo u slučaju da je Sud svoju gore navedenu presudu od 12. travnja 1984. proglasio nevaljanom, na njega nije potrebno odgovoriti.
- 18 U petom pitanju *Verwaltungsgericht* (Upravni sud u Frankfurtu) samo ponovno postavlja Sudu pitanje o valjanosti članka 1. Uredbe br. 3429/80, što je bilo predmet

gore navedene presude od 12. travnja 1984., bez navođenja bilo kakvih elemenata za razmatranje, posebno što se tiče statističkih podataka, koje Sud već nije razmatrao u prethodnom predmetu. Iz toga proizlazi da na peto pitanje također nije potrebno odgovoriti.

- 19 Budući da Sud može, prema članku 92. stavku 2. Poslovnika, u bilo kojem trenutku po službenoj dužnosti razmotriti postoje li apsolutne zapreke za nastavak postupka, odlučio je presuditi o predmetu bez usmenog postupka, u skladu s člankom 91. stavcima 3. i 4. Poslovnika..

Troškovi

- 20 Troškovi nastali za Vijeće i Komisiju Europskih zajednica, koji su Sudu podnijeli svoja očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD

odlučuje:

- 1. Sud nije nadležan za odlučivanje o prva tri pitanja.**
- 2. Na četvrto i peto pitanje nije potrebno odgovoriti.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 5. ožujka 1986.

[potpisi]

* Jezik postupka: njemački